

Lovforslag nr. L 61. Fremsat den 15. april 1998 af justitsministeren (Frank Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme

(Ophævelse af lovens revisionsbestemmelse)

§ 1

I lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme foretages følgende ændring:

1. § 4 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål.

Lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme trådte i kraft den 16. oktober 1996. Der henvises til Folketingstidende 1996-97, Forhandlingerne, side 152 ff., 284 ff., og 364 ff., Tillæg A, side 998 ff., og Tillæg B, side 1 ff., 38 ff., og 40 ff.

Lovens baggrund var den "rockerkrig", der i det forløbne år havde verseret mellem Hells Angels og Bandidos, og som bl.a. havde medført angreb på rockerborge i tæt bebyggede boligområder under anvendelse af automatvåben og raketter m.v. Loven havde til formål at bidrage til, at risikoen for alvorlig personskade i forbindelse med sådanne angreb umiddelbart kunne nedbringes.

Efter lovens § 1, stk. 1, kan politiet forbyde en person at opholde sig i en bestemt ejendom, hvis ejendommen tjener som tilholdssted for en gruppe, som den pågældende person tilhører eller har tilknytning til, og den pågældendes tilstedeværelse i ejendommen og omstændighederne i øvrigt skønnes at indebære risiko for angreb, der vil være til fare for personer, der bor eller befinder sig i nærheden af ejendommen. Der er her tale om forbud rettet mod enkelte personer (individuelle forbud).

Efter § 1, stk. 2, kan politiet endvidere forbyde enhver person adgang til en bestemt ejendom, hvis der skønnes at være betydelig risiko for et angreb af den nævnte karakter (generelle forbud).

Bestemmelserne kan kun anvendes, såfremt det angreb, der er risiko for, må antages at være led i et gensidigt opgør mellem grupper af personer, hvor der på begge sider anvendes voldelige midler, herunder skydevåben og sprængstoffer, jf. § 1, stk. 3. Reglerne kan således ikke anvendes i forhold til f.eks. foreninger eller grupper, der ikke selv må antages at bruge voldelige midler.

Et forbud efter loven nedlægges for et bestemt tidsrum eller indtil videre, jf. § 1, stk. 4. Et forbud skal opheves, når den risiko for angreb, der gav anledning til forbudet, ikke længere foreligger. Det gælder, selv om

forbudet er meddelt for et bestemt tidsrum, jf. § 1, stk. 5.

Forsætlig overtrædelse af et forbud straffes efter § 2 med fængsel indtil 2 år.

Efter § 4 skal forslag om revision af loven fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1997-98. Det anføres i forarbejderne til bestemmelsen, at lovens baggrund er den uacceptable situation, der var opstået som følge af rockeropgøret, og at det bl.a. på den baggrund findes rigtigst at indsætte en revisionsbestemmelse, således at Folketinget på et senere tidspunkt kan få lejlighed til at tage stilling til loven, herunder til behovet for at opretholde den.

Lovforslaget indebærer en ophævelse af den nævnte revisionsbestemmelse. Der foreslås ikke i øvrigt ændringer i loven, herunder af betingelserne for at nedlægge forbud. En vedtagelse af lovforslaget vil således indebære, at loven også fremover vil gælde med det indhold, som den har i dag, jf. nærmere pkt. 5 nedenfor.

2. Lovens anvendelse i praksis.

Om anvendelsen i praksis af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme kan der gives følgende oplysninger:

Der er i medfør af lovens § 1, stk. 1, meddelt i alt 654 individuelle forbud til 220 personer. Af disse personer er 122 tilknyttet Hells Angels, mens 98 er tilknyttet Bandidos. Der er meddelt fem generelle forbud efter § 1, stk. 2.

De meddelte forbud vedrører i alt 26 ejendomme. 15 af disse ejendomme er eller har været ejet eller lejet af personer med tilknytning til Hells Angels, mens 10 ejendomme er eller har været ejet eller lejet af personer med tilknytning til Bandidos. I ét tilfælde (vedrørende et generelt forbud efter § 1, stk. 2) var der tale om en offentligt tilgængelig festivalplads.

15 af de nævnte ejendomme har været beliggende på Sjælland, én på Falster, to på Fyn og otte i Jylland.

Der er i fire tilfælde rejst sigtelse for overtrædelse af forbud meddelt i medfør af loven.

I det ene tilfælde er der efterfølgende rejst tiltale. Ved dom af 18. september 1997, afsagt af retten i Aalborg, blev tiltalte idømt en straf af fire måneders ubetinget fængsel, der også omfattede 12 andre forhold. Dommen er anket til landsretten med påstand om formindelse. I de andre tilfælde er der endnu ikke taget stilling til, om der skal rejses tiltale.

De pågældende har ikke været varetægtsfængslet.

Justitsministeriet har modtaget 42 klager over meddelte forbud. Én klage har vedrørt et generelt forbud efter § 1, stk. 2, mens de øvrige klager har vedrørt individuelle forbud efter § 1, stk. 1.

Af de klagesager, som Justitsministeriet på nuværende tidspunkt har truffet afgørelse i, er det meddelte forbud tiltrådt i 26 tilfælde, mens Justitsministeriet i ét tilfælde har ophævet forbudet. Fem klagesager er bortfaldet som følge af, at politimesteren selv har ophævet det pågældende forbud.

I otte tilfælde er der fremsat begæring om erstatning som følge af et meddelt forbud, navnlig under henvisning til, at forbudet indebærer ekspropriation efter grundlovens § 73. I de sager, som Justitsministeriet på nuværende tidspunkt har truffet afgørelse i, er begæringen om erstatning afslået.

Justitsministeriet har endvidere modtaget 18 klager over, at politimesteren ikke efterfølgende har ophævet et meddelt forbud, jf. lovens § 1, stk. 5. I de sager, som Justitsministeriet på nuværende tidspunkt har truffet afgørelse i, er forbudene ophævet. Justitsministeriet har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at der igennem længere tid ikke har været tale om indbyrdes angreb mellem rockergrupperne. Justitsministeriet har endvidere lagt vægt på de oplysninger, der foreligger om det generelle trusselsniveau i forholdet mellem Hells Angels og Bandidos.

I forlængelse heraf har Justitsministeriet i en cirkulæreskrivelse af 30. marts 1998 til politiet og anklagemyndigheden bl.a. henledt opmærksomheden på, at politiet løbende skal vurdere, om der er grundlag for at opretholde allerede meddelte forbud. Det anføres i cirkulæreskrivelsen, at der i denne vurdering dels må indgå de ovenfor nævnte generelle forhold vedrørende det aktuelle trusselsniveau m.v., dels om der i det enkelte tilfælde foreligger særlige omstændigheder, der begrundet, at et forbud bør opretholdes.

Det kan endelig oplyses, at der for tiden verserer en sag ved Østre Landsret om bl.a. grundlovsmæssigheden af et forbud, der er nedlagt i medfør af loven om forbud mod ophold i bestemte ejendomme. Sagen er domsforhandlet den 1. april 1998. Der er endnu ikke afsagt dom i sagen.

3. *Udviklingen i rockerkrigen.*

Også efter gennemførelsen af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme har der været tale om attentater og attentatforsøg som led i det indbyrdes opgør mellem Hells Angels og Bandidos.

Alene i 1997 blev der således i Danmark begået to drab og 17 drabsforsøg. Endvidere blev der i en lang række tilfælde i forbindelse med ransagninger og visitationer i rockermiljøet fundet tunge våben, sprængstoffer m.v.

Politiet har både før og efter lovens gennemførelse iværksat en meget omfattende indsats over for rockermiljøet, som løbende har lagt beslag på flere hundrede polititjenestemænd. Der har bl.a. været tale om intensiv overvågning af rockerne på deres bopæle og øvrige kendte tilholdssteder, ligesom personer med tilknytning til rockermiljøet systematisk er blevet visiteret med henblik på at konstatere, om de er bevæbnede.

Der har også været gennemført en omfattende og ressourcekrævende efterforskning af kriminalitet med tilknytning til rockermiljøet, herunder af de indbyrdes attentater. Bl.a. på denne baggrund har opklaringsprocenten i forbindelse med attentater og attentatforsøg været meget høj.

Den 25. september 1997 proklamerede repræsentanter for Hells Angels og Bandidos offentligt, at grupperne havde indgået en "våbenhvile". Der har ikke i den efterfølgende periode været gennemført indbyrdes attentater eller attentatforsøg i rockermiljøet. Der har imidlertid fortsat i forbindelse med ransagninger m.v. været gjort meget omfattende våbenfund, bl.a. af pistoler, maskinpistoler, håndgranater, pumpguns, sprængstoffer og miner.

4. *Lovgivningsinitiativer m.v. efter lovens gennemførelse.*

Der er efter gennemførelsen af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme taget en række lovgivningsinitiativer for at bekæmpe kriminalitet med tilknytning til bl.a. rockermiljøet.

Det drejer sig f.eks. om en skærpelse af straffen for særlig grov vold, vold i gentagelsestilfælde og besiddelse af knive og slagvåben (lov nr. 350 af 23. maj 1997 om ændring af straffeloven, våbenloven og lov om restaurations- og hotelvirksomhed), og om en styrkelse af politiets muligheder for at efterforske alvorlig kriminalitet, herunder kriminalitet, der begås af flere personer i forening (lov nr. 411 af 10. juni 1997 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven). Ved den sidstnævnte lovændring forbedredes

F. t. l. vedr. forbud mod ophold i bestemte ejendomme

bl.a. politiets muligheder for at foretage telefonaflytning og ransagning. Endvidere blev straffen for besiddelse af skydevåben, især på offentlige steder, skærpet væsentligt, bl.a. ved indsættelse af en bestemmelse i straffelovens § 192 a om særligt grove våbenlovs-overtrædelser.

Som et yderligere led i bestræbelserne på at bekæmpe rockerkriminaliteten er der iværksat undersøgelser af, om der er grundlag for at søge Hells Angels og Bandidos opløst. Efter grundlovens § 78, stk. 2, bliver foreninger, der virker ved eller søger at opnå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, at opløse ved dom. Efter bestemmelsens stk. 1 kan en forening også i øvrigt opløses, hvis den har et ulovligt øjemed.

Justitsministeriet har således i december 1996 anmodet Rigsadvokaten om at undersøge, hvorvidt der - som følge af foreningernes voldsaktiviteter - er grundlag for at søge Hells Angels og Bandidos opløst. Rigsadvokatens redegørelse forventes at foreligge omkring den 1. maj 1998. Regeringen vil herefter tage stilling til, om en opløsningssag ved domstolene skal gennemføres.

5. Behovet for at opretholde loven.

Til brug for vurderingen af, om lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme bør opretholdes, har Justitsministeriet indhentet udtalelser fra Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Dansk Politiforbund og Dansk Kriminalpolitiforening.

I udtalelserne anføres det bl.a., at loven har medført en begrænsning af den frygt og utryghed i befolkningen, som tidligere var forbundet med at bo eller befinde sig i nærheden af rockerborge m.v. Det anføres endvidere bl.a., at loven har lettet politiets arbejde med bevogtning ved rockerborge, at loven har medført en svækkelse af den interne struktur i rockergrupperne, og at bestemmelsen i § 1, stk. 2, om generelle forbud har haft en præventiv virkning i forbindelse med rockernes tilstedeværelse ved bl.a. byfester og festivaler m.v.

Der peges i flere udtalelser på risikoen for, at rockergrupperne på ny etablerer tilholdssteder i områder, hvor deres tilstedeværelse vil kunne indebære fare for de omkringboende m.v. Bl.a. på denne baggrund anbefales det i samtlige udtalelser, at loven opretholdes. Der er ikke i udtalelserne peget på noget behov for i øvrigt at foretage ændringer i loven.

Som anført ovenfor under pkt. 2 og 3 er det gene-

relle trusselsniveau i forbindelse med rockerkrigen ikke det samme i dag, som det var ved lovens gennemførelse i 1996. Justitsministeriet finder på den anden side ikke, at der på nuværende tidspunkt kan antages at være sikkerhed for, at den "våbenhvile", der er omtalt under pkt. 3, vil fortsætte. Justitsministeriet finder derfor ikke, at nye begivenheder svarende til dem, der fandt sted i 1996, kan udelukkes. Ophæves loven, vil politiet med en sådan udvikling på samme måde som før lovens gennemførelse være ude af stand til at yde befolkningen den nødvendige effektive beskyttelse mod at blive ofre i forbindelse med angreb. Hertil kommer bl.a., at loven efter det, der er anført i de nævnte udtalelser, i sig selv må antages at have været en medvirkende årsag til den situation, der tegner sig i dag.

På denne baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at loven bør opretholdes.

Justitsministeriet finder ikke i øvrigt, at der er behov for ændringer i loven. Justitsministeriet lægger i den forbindelse bl.a. vægt på, at loven ikke har givet anledning til væsentlige fortolkningsvanskeligheder, og at der heller ikke i øvrigt har vist sig særlige behov for at ændre lovens betingelser for nedlæggelse af forbud.

Sammenfattende er det Justitsministeriets opfattelse, at den lovændring, som lovens revisionsbestemmelse lægger op til, alene bør bestå i en ophævelse af bestemmelsen. Dette vil selvsagt ikke være til hinder for, at spørgsmålet om lovens opretholdelse på et senere tidspunkt kan tages op fra regeringens eller Folketingets side.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser i forhold til den gældende lov.

Forslaget har ikke miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser og indeholder ikke EU-rettlige aspekter.

7. Hørte myndigheder.

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt til høring hos:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret, retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Dansk Politiforbund, Dansk Kriminalpolitiforening, Advokatrådet, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kom-

munernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at lovens revisionsbestemmelse ophæves. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 5.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af den bestemmelse,
der berøres af lovforslaget.*

§ 1

I lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud
mod ophold i bestemte ejendomme foretages
følgende ændring:

1. § 4 ophæves.

§ 4. Forslag om revision af loven fremsættes
for Folketinget i folketingsåret 1997-98.

Skriftlig fremsættelse (15. april 1998)

Justitsministeren (Frank Jensen)

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme (Ophævelse af lovens revisionsbestemmelse).

(Lovforslag nr. L 61).

Lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme (»rockerloven«) indeholder i § 4 en bestemmelse, hvorefter forslag om revision af loven skal fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1997-98.

Lovforslaget indebærer en ophævelse af den nævnte revisionsbestemmelse. En vedtagelse af lovforslaget vil således medføre, at loven også fremover vil gælde med det indhold, den har i dag.

Baggrunden for den gældende lov var den »rockerkrig«, der navnlig i 1996 havde verseret mellem Hells Angels og Bandidos, og som bl.a. havde medført angreb på rockerborge i tæt bebyggede boligområder under anvendelse af automatvåben og raketter m.v. Loven havde til formål at bidrage til, at risikoen for alvorlig personskade i forbindelse med sådanne angreb umiddelbart kunne nedbringes.

En nærmere redegørelse for lovens anvendelse i praksis, for udviklingen i rockerkrigen og for de lovgivningsinitiativer mod rockerkriminaliteten, der er taget efter lovens gennemførelse, findes i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Som det bl.a. fremgår heraf, har der også efter lovens gennemførelse været tale om attentater og attentatforsøg som led i det indbyrdes opgør mellem Hells Angels og Bandidos. Der blev f.eks. alene i 1997 i Danmark begået to drab og 17 drabsforsøg. Endvidere blev der i en lang række tilfælde i forbindelse med ransagninger og visitationer i rockermiljøet fundet tunge våben, sprængstoffer m.v.

Den 25. september 1997 proklamerede repræsentanter for Hells Angels og Bandidos offentligt, at grupperne havde indgået en »våbenhvile«. Der har ikke i den efterfølgende periode været gennemført indbyrdes attentater eller attentatforsøg i rockermiljøet. Der har imidlertid fortsat i forbindelse med ransagninger m.v. været gjort meget omfattende våbenfund, bl.a. af pistoler, maskinpistoler, håndgranater, pumpguns, sprængstoffer og miner.

Det fremgår af de udtalelser, som Justitsministeriet til brug for udarbejdelsen af lovforslaget har indhentet fra politiet og anklagemyndigheden m.v., at loven har medført en begrænsning af den frygt og utryghed i befolkningen, som tidligere var forbundet med at bo eller befinde sig i nærheden af rockerborge. Det anføres endvidere bl.a., at loven har lettet politiets arbejde med bevogtning ved rockerborge, at loven har medført en svækkelse af den interne struktur i rockergrupperne, og at loven har haft en præventiv virkning i forbindelse med rockernes tilstedeværelse ved bl.a. byfester og festivaler m.v.

Der peges i flere af de nævnte udtalelser på risikoen for, at rockergrupperne på ny etablerer tilholdssteder i områder, hvor deres tilstedeværelse vil kunne indebære fare for de omkringboende m.v. Bl.a. på denne baggrund anbefales det i samtlige udtalelser, at loven opretholdes. Der er ikke i udtalelserne peget på noget behov for i øvrigt at foretage ændringer i loven.

Det generelle trusselsniveau i forbindelse med rockerkrigen er ikke det samme i dag, som det var ved lovens gennemførelse i 1996. Regeringen finder på den anden side ikke, at der på nuværende tidspunkt kan antages at være sikkerhed for, at den nævnte »våbenhvile« vil fortsætte. Regeringen finder derfor ikke, at nye begivenheder svarende til dem, der fandt sted i 1996, kan udelukkes. Ophæves loven, vil politiet med en sådan udvikling på samme måde som før lo-

vens gennemførelse være ude af stand til at yde befolkningen den nødvendige effektive beskyttelse mod at blive ofre i forbindelse med angreb. Hertil kommer bl.a., at loven i sig selv må antages at have været en medvirkende årsag til den situation, der tegner sig i dag.

På denne baggrund er det regeringens opfattelse, at lovens revisionsbestemmelse ikke blot bør forlænges, men helt ophæves. Herved oprettholdes loven med det indhold, den har i dag, således at det sikres, at der også fremover vil være

lovmæssigt grundlag for at yde befolkningen den nødvendige effektive beskyttelse, såfremt forholdene igen skulle gøre det påkrævet. En vedtagelse af lovforslaget vil selvsagt ikke være til hinder for, at spørgsmålet om lovens opretholdelse på et senere tidspunkt kan tages op fra regeringens eller Folketingets side.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.